

'Doe's Gek! Geef je (gft) afval de juiste plek!'

Haal jouw gratis gft-afvalbakje op!

Dit jaar gaat de Doe's Gek! afvalcampagne in Leiderdorp door. Na zwerfafval ligt de focus nu op gft (groente-, fruit- en tuinafval en etensresten). Het is belangrijk die apart in te zamelen, want de grondstoffen kunnen nog hergebruikt worden tot compost en biogas. We willen je graag helpen om gft apart in te zamelen: daarom kun je nu gratis een gft afvalbakje ophalen. Hiermee verzamel je door de dag heen

gemakkelijk al je gft en 's avonds leeg je het in de grote gft-container in je buurt of in je eigen groene container. GOED bezig!

Hier haal je jouw gft-afvalbakje op

Kom op woensdagmiddag langs bij het MEC of ga op de andere dagen naar de Milieustraat. Openingstijden en meer informatie op pagina 4.

Wil je ook gratis een energiebespaarplan voor jouw huis?

Wil jij deze winter ook op je energie(kosten) besparen? Maar weet je niet goed waar te beginnen om jouw woning energiezuiniger en comfortabeler te maken? Of misschien heb je al wat gedaan, maar blijft de energierekening hoog. Klinkt dit bekend? Vraag dan nu een gratis en vrijblijvend energiebespaarplan op maat aan bij onze energiecoaches. Een vrijwillig (opgeleide) energiecoach kijkt mee in huis en laat zien waar jij nog kunt besparen op energie (kosten)! Vaak kun je heel gemakkelijk met kleine maatregelen al flink besparen. Pas nu je huis aan en profiteer dit najaar! Geïnteresseerd in een energiek gesprek? Geef je naam en adres door op :

info@goedleiderdorp.nl.

Zo gaan wij aardgasvrij

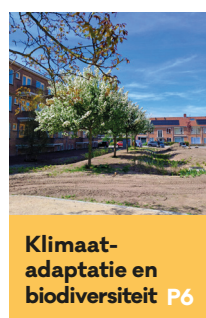
Lees verder op pagina 8

Gabi en Annemarie gaan GOED! P2

Geef je afval een tweede leven! P4

Klimaatadaptatie en biodiversiteit P6

Zo gaan wij aardgasvrij P8

Ga voor 'groene kilometers' P10

Duurzame bedrijven inspireren P11

Gabi en Annemarie gaan GOED!

Van boomspiegel naar buurtvergroeningsproject!

“Vorig jaar heb ik met mijn buurvrouw Annemarie een grote boomspiegel in de straat vergroend. Dat gaf ons zoveel voldoening en energie dat we meer wilden doen. We dachten: waarom niet de rest van de straat en met meer burenn.”

Gabi en haar buurvrouw Annemarie wonen in de Steenbakkerslaan, die twee lange gemeenteperken van zo’n 45 m² heeft. Gabi: “We zijn alle burenn langsgedaan om hun mening te vragen. ‘Wat als de wat verwaarloosde rozenstruiken ruimte maken voor biologische

inheemse bijvriendelijke planten? ‘Niemand was tegen. De meerderheid was enthousiast en bood spontaan aan te willen helpen.”

Wat hebben jullie precies gedaan?

“De gemeente heeft eerst de rozenperken verwijderd. Met subsidie van Fonds 1818 en het Druckerfonds hebben we biologische planten gekocht bij Sprinklrr en Natuurlijk Sterker. En op een, in de straat-app geplande, datum hebben we met 18 burenn samen de klus geklaard.”

Goed voor biodiversiteit

Gabi: “Ik ben al een tijd geïnteresseerd in het vergroenen en biodiverser maken ‘van de wereld’. Meer biologische inheemse planten voor de insecten, zodat deze niet uitsterven. Van de Groene Ideeënrouwerij in het Milieu Educatief Centrum Leiderdorp krijg ik

veel inspiratie. En waarom niet beginnen bij je eigen buurt?”

Heb je tips voor inwoners die ook willen vergroenen?

“Zoek een maatje dat net zo enthousiast is. Met mijn buurvrouw Annemarie deel ik groene hersenspinsels en af en toe, als het een beetje tegenzit, kan ik tegen haar aan brommen. Maak je buurt enthousiast door een persoonlijk gesprekje of een update via de app of briefje in de bus. Je zult zien dat veel buurtgenoten dan willen helpen.”

Heb jij ook een idee voor een groenproject?

Mail naar: mec@leiderdorp.nl

Scan de code voor meer groeninitiatieven

GOED-tips

Energie besparen in de winter

Nu het weer vroeg donker is en kouder wordt, is het gemakkelijk om meer energie te verbruiken.

Dat voorkom je met deze 5 handige tips:

- Doe je gordijnen ‘s ochtends open zodat er zon binnenkomt in huis (dit zorgt voor gratis warmte) en

doe ze ‘s avonds op tijd weer dicht om de warmte binnen te houden.

- Laat je oven en badkamerdeur na gebruik openstaan, zo benut je de restwarmte. Laat je afzuigkap niet te lang aanstaan, deze zuigt de warme lucht weg.
- Zet de lampen alleen aan, daar waar je gaat zitten of licht nodig hebt.

- Ontdooi je koelkast of vriezer regelmatig – apparaten met ijsvorming aan de binnenkant gebruiken veel meer stroom. Zet een reminder in je agenda.
- Maak gebruik van plaatselijke warmte zoals warmtedekentjes, elektrische kruiken etc. Deze verbruiken veel minder energie dan een elektrische kachel.

GOED voor biodiversiteit:

Bloemen in de wijk Driegatenbrug

De vereniging van de wijk Driegatenbrug heeft met hulp van Milieu Educatief Centrum Leiderdorp een subsidie ontvangen van Fonds1818 voor het project "Bloemen in de wijk".

De bewoners plantten 1.200 bloembollen onder de 41 fruitbomen en op het grote grasveld. De bloemen trekken insecten aan die helpen bij de bestuiving van de fruitbomen. Ook werd rondom 5 takkenrillen het gras gefreesd en ingezaaid met weidebloemen zaad. De takkenrillen en weide-

bloemen geven bescherming aan insecten, beestjes en vogels. De vereniging sloot de dag af met het jaarlijkse oogstfeest: er werd 30 liter fruitsap geperst van de appels en peren van eigen fruitbomen. En nu is het wachten op een kleurrijk resultaat in het voorjaar van 2026!

Heb jij ook een GOED verhaal?

Ben je goed bezig met energie besparen? Houd jij van het recycleren van spullen? Maak je klimaatbestendige keuzes in jouw tuin? Of ben je op een andere manier duurzaam bezig?

Jouw duurzame keuzes zetten we graag in de spotlight om zo buurt- en dorpsgenoten te inspireren. Elke duur-

zame actie, groter of klein, telt. We schrijven een artikel voor de website en GOED-krant en laten een foto van jou en/of jouw project maken. Uiteraard ontvang je deze foto's ook zelf.'

Interesse?

Stuur een bericht naar:
duurzaam@leiderdorp.nl.

Waarom krijg ik deze GOED-krant?

Wij hebben deze krant gemaakt, omdat wij van GOED (van de gemeente Leiderdorp) jou willen inspireren en motiveren om zo veel mogelijk duurzame keuzes te maken in het leven. Dat is GOED voor je portemonnee, de kwaliteit van je leef-omgeving, voor ons dorp, maar bovenal ook voor het klimaat op onze aarde. Vanaf 2050 wil Nederland klimaat-

neutraal zijn. Dat lukt als we allemaal samenwerken aan het verminderen van de CO2-uitstoot. Ontdek in deze krant wat jij nu al kunt doen, bijvoorbeeld op het vlak van energie, biodiversiteit en klimaatadaptatie, afval en mobiliteit. Stap voor stap werken we samen tegen klimaatverandering. Laat je inspireren en doe mee!

Agenda

ELKE WOENSDAGMIDDAG

Milieu Educatief Centrum
geopend voor bezoekers.
14.00-17.00 uur

DOORLOPEND

Doe's Gek afvalcampagne
Focus op gft
www.does-gek.nl

6 FEBRUARI 2026

Repair Café in het
Milieu Educatief Centrum
www.mecleiderdorp.nl

13 FEBRUARI 2026

Groene Spreekuur in het
Milieu Educatief Centrum
www.mecleiderdorp.nl

14 FEBRUARI 2026

Warme Truien Dag in het
Milieu Educatief Centrum
www.mecleiderdorp.nl

Colofon

Deze GOED-krant is een uitgave van de gemeente Leiderdorp.

Contact

Telefoon: 071 5458 500

E-mail: duurzaam@leiderdorp.nl

f facebook.com/goedleiderdorp

leiderdorp

De GOED-krant wordt gedrukt op voorBIJ® papier, gemaakt met lokaal gemaaid bermgras van ecologisch beheerde bermen.

Geef je gft-afval een tweede leven!

Als je groente- fruit- en tuin (gft) afval op een goede manier scheidt, zorg je voor hergebruik van de grondstoffen en daardoor voor veel minder restafval! De gemeente Leiderdorp maakt het je graag gemakkelijk met een gratis gft-bakje.

Van gft naar compost en biogas

Wist je dat...

jouw gft-afval wordt verwerkt tot compost of groen biogas? Die compost wordt ingezet in de landbouw, zodat bijvoorbeeld onze groentes beter groeien. Met het biogas (groen gas) worden steeds meer huizen verwarmd, zodat fossiel gas steeds minder nodig is!

Gft-afval apart scheiden loont dus:

- je verkleint direct de berg met restafval (afval dat anders verbrand wordt).'
- je werkt mee aan een circulaire economie: waardevolle grondstoffen worden hergebruikt.
- en je steunt zo de natuur, het klimaat en de toekomst van onze aarde.

Wat hoort nu wél en wat niet bij gft-afval?

Bij het gft-afval mag sowieso bijna al het afval dat eetbaar is en wat groeit en bloeit. Zie het plaatje rechts op pagina 5.

Ook thuis aan de slag met gft

Wil je thuis ook makkelijk gft scheiden? De gemeente Leiderdorp biedt gratis gft-bakjes aan voor in de keuken. Deze bakjes hebben ventilatiegaatjes, zodat afval minder gaat stinken. Is het bakje vol, dan leeg je het eenvoudig in de grote gft-container buiten.

Handige tips voor thuis

- 1** Gebruik een klein keukenvuurnisbakje om je gft-afval in te doen. TIP: je haalt nu gratis een gft-afvalbakje bij de Milieustraat of het Milieu Educatief Centrum Leiderdorp.
- 2** Hang het overzicht van 'wel/niet in de gft-bak' van pagina 5 op een opvallende plek in je keuken!
- 3** Leeg je gft-bakje dagelijks in de groene container.
- 4** Heb je zelf ook een grote groene container: leg dan onderin een papieren zak of oud papier. Of gebruik een composteerbare zak (met kiemplantlogo) uit de supermarkt of koop ze online. Maar gebruik nooit een plastic zak!

Dit levert het je op!

Door je gft te scheiden, ben je bovenal goed bezig voor natuur, klimaat en aarde! Maar het levert je nog meer op:

- Minder restafval en dus minder vaak de vuurnisbak legen.
- Minder stank in de restafvalcontainer.
- Je helpt mee aan een schonere, groenere Leiderdorp en een beter klimaat.
- Het geeft een heel goed gevoel als je zo duurzaam bezig bent.

Doe mee

Haal vandaag nog een gratis gft-bakje op en help mee Leiderdorp schonere en groener te maken.

De bakjes zijn op te halen bij de Milieustraat op maandag t/m woensdag van 7.30 tot 16.00 uur – dondag 7.30 tot 13.00 uur – vrijdag 7.30 tot 16.00 uur – zaterdag 9.30 tot 12.30 uur.

En op woensdagmiddag van 14.00 tot 17.00 uur bij het Milieu Educatief Centrum Leiderdorp (MEC).

Scheid vandaag nog jouw gft-afval
'Doe's Gek! Samen geven we afval de juiste plek!'

Ook papier, glas en textiel verdienen een eigen plek

Wist je dat je in Leiderdorp ook papier, glas en textiel apart kunt inleveren? Dit voorkomt restafval en wordt direct hergebruikt, GOED bezig!

Papier: van krant tot karton

Leg kranten, tijdschriften, wc-rolletjes, folders, enveloppen (zonder plastic venster) en dozen (platgemaakt) apart in een doos. Let op: vies of vet papier zoals pizzadozen doe je wel bij het restafval.

Glas: van fles tot glazen

Glas kan eendeloos gerecycled worden. Verzamel flessen, potten en glazen verpakkingen voor de glasbak. Dekslens en doppen mag je erop laten, die worden er

later uitgehaald. Tip: porselein, spiegels en drinkglazen mogen niet in de glasbak, maar breng je naar de Milieustraat.

Textiel: meer dan kleding

Kleding maar ook handdoeken, lakens, gordijnen, kapotte sokken kun je in de textielcontainer doen. Goede kleding wordt hergebruikt, versleten textiel wordt verwerkt tot bijvoorbeeld isolatiemateriaal.

PMD: (Plastic verpakkingen, Metaal (zoals blikjes, conservenblikken en deksels) en Drinkenkartons (zoals sap- en zuivelpakken) hoeft je in Leiderdorp niet apart te scheiden. Deze wordt achteraf uit het restafval gehaald (dat is voordeliger dan vooraf scheiden).

Thuis makkelijk scheiden:

Zet in je schuur of keuken een doos/bak voor papier, glas en textiel. Zodra een bak vol is, ga je ermee naar de papier-, textielcontainer of glasbak. Of lever je het bij de Milieustraat in. Kijk nog eens goed naar je afval voordat je iets weggooit. Kleine moeite, groots effect. Samen maken we het verschil!

Wil je meer weten?

Over het GOED scheiden van gft-afval, papier, glas en textiel? Op www.mecleiderdorp.nl en www.does-gek.nl vind je heel veel informatie over het goed scheiden van gft en ander afval. Of raadpleeg de afvalwijzer van de gemeente Leiderdorp.

Leiderdorp ruim 4 kilometer groener

Bijna 340 inwoners, ondernemers, verenigingen en scholen deden mee aan de unieke hagen en heggen actie in Leiderdorp. Ze bestelden gratis haagplanten, wat zorgt voor 4 kilometer extra groen in Leiderdorp! Op zaterdag 1 november overhandigde wethouder van Gaal de eerste haagplanten.

Op zaterdag 1 november was het zover: de wethouder overhandigde officieel de eerste haagplanten. In september en oktober maakten veel Leiderdorpers een keuze om een gratis heg te bestellen. Ook op zaterdag 15 november werden heel veel haagplanten uitgereikt. Er was een groot assortiment prachtige haagplanten: groenblijvend, met bloemen, besjes, heerlijk geurend of extra aantrekkelijk voor vogels. Om ervoor te zorgen dat het zelf aanplanten van de haag gemakkelijk wordt, ontving ook iedereen een handige aanplant-instructie.

Wethouder Gebke van Gaal: "Ik vind het zo mooi dat we met deze actie Leiderdorp nog klimaatbestendiger maken. Vier kilometer aan groen is vier kilometer meer biodiversiteit, minder hittestress en een betere afvoer van water."

November is een 'vergeten plantseizoen' – een ideaal moment om te planten. De grond is nog warm en er valt veel regen, wat de wortelgroei stimuleert. Planten hebben zo een voorsprong in het voorjaar.

Hagen geven ruimte om te leven aan bijen, vlinders en vogels. Door tegels en schuttingen te vervangen door groen ontstaat een aangenamere en gezondere ruimte om te leven, wonen en werken. Ook helpen hagen om regenwater snel weg te laten lopen in de grond, zodat wateroverlast voorkomen wordt. Tenslotte houden ze ook de leefomgeving koeler op hete dagen!

De succesvolle hagen en heggen actie was een samenwerking tussen de Gemeente Leiderdorp, het Milieu Educatief Centrum Leiderdorp, de Omgevingsdienst en het Zuid-Hollands Landschap. Samen willen zij inwoners en organisaties in Leiderdorp stimuleren om meer groen te planten en zo bij te dragen aan een gezondere, klimaatbestendigere leef- en werkomgeving.

Samen gaan we voor een groener Leiderdorp!

GOED-tips

Zorg voor biodiversiteit, ook in de winter

Zo doe je dat:

- Snoei de bomen in je tuin, zodat ze gezond blijven en in het voorjaar weer uitlopen.
- Bescherm de bodem met een laag bladeren; zo spoelt deze niet weg en blijft het bodemleven gezond.
- Snoei bessenstruiken nog niet: de bessen zijn natuurlijke voeding voor vogels.
- Laat uitgebloeide bloemen en planten staan: ze zijn een schuilplek voor veel dieren.

Vragen over het vergroenen van je tuin?

Kom naar het Groene Spreekuur in het MEC

Heb je al hele getrainde groene vingers? Of wil je graag leren hoe je jouw tuin of balkon kunt vergroenen? Kom dan naar het Groene Spreekuur bij het Milieu Educatief Centrum Leiderdorp, elke 2^e en 4^e vrijdag van de maand van 10.00 tot 14.00 uur. Want een groene tuin is gezellig en gezond voor iedereen. Groene tuinen helpen de biodiversiteit en beperken wateroverlast en hittestress. Samen maken we Leiderdorp nog groener, levendiger en klaar voor de toekomst.

Groene Spreekuur elke 2^e en 4^e vrijdag van de maand – 10.00-14.00 uur – Milieu Educatief Centrum Leiderdorp

Nieuwbouw Pinksterbloem

Wadi's en raingarden voor klimaatadaptatie

Aan de Pinksterbloem Leiderdorp zijn afgelopen jaar 92 moderne, energiezuinige nieuwbouwwoningen gebouwd. De 100% sociale huurappartementen zijn aardgasvrij en goed geïsoleerd. De buitenruimte is groen en klimaatbestendig. Zo zijn er plekken om het regenwater op te vangen, zoals wadi's en een regentuin.

Gemeente Leiderdorp en Rijnhart Wonen spraken al vroeg af om de openbare ruimte in het ontwerpproces zoveel mogelijk klimaatadaptief in te richten. Zo ontstond het idee voor de verbetering van de groene tussenruimtes, een wadi en een regentuin.

Goed voor biodiversiteit

De ruimten tussen de bouwblokken worden groene oases met verschillende soorten bomen, planten, een natuurvriendelijke oever en plekken om te zitten en te spelen. Dit alles is goed voor meer biodiversiteit in de wijk.

Aangepast aan veranderend klimaat

Met de wadi's en een regentuin wordt overvloedig regenwater opgevangen. Dit zorgt ervoor dat de riolering bij hevige buien wordt ontlast. En verkleint zo de kans op waterschade!

Meer voordelen

Op warme dagen kunnen bewoners en omwonenden straks (samen) genieten aan de picknicktafels in de schaduw onder

Het verdere groen, zoals bomen en gras is in het plantseizoen in november aangebracht, zodat het alvast goed kan wortelen voordat het voorjaar weer begint.

de bomen. Onderzoek geeft aan dat een groene omgeving ook zorgt voor een betere gezondheid en een groter geluksgevoel.

Belang van klimaatvriendelijke wijken

Het klimaat verandert: de extremen in het weer worden steeds groter. Een grotere kans op extreme regenval, droogte en hitte. Door bij herinrichting en nieuwbouwprojecten rekening te houden met deze weersextremen zijn woonwijken toekomstbestendig. Meer groen betekent meer biodiversiteit in woonwijken: meer ruimte voor vogels, insecten en kleine zoogdieren. Ze maken de buurt levendiger en zijn heel belangrijk bij de bestuiving van planten.

Hoe werkt een wadi en regentuin?

De wadi en regentuin vangen het regenwater op uit de lucht én van de regenpijpen. De riolering raakt zo minder snel overbelast. Bij warmte geven de gevulde wadi en regentuin verkoeling in de wijk. Doordat het water langzaam in de grond zakt, groeien planten er goed en dat trekt weer veel insecten, vogels en andere dieren aan. Van klimaatadaptatie naar meer biodiversiteit!

Duurzame Agenda

6 FEBRUARI 2026

Warme truiendag
warmetruiendag.nl

19 T/M 27 MAART 2026

Week van de circulaire economie
deweekvandecirculaireeconomie.nl

21 MAART 2026

Landelijke Opschoondag
www.supportervanschoon.nl

28 MAART 2026

Earth Hour
wwf.nl/kom-in-actie/earth-hour

Warmteprogramma: Zo gaan wij aardgasvrij

In 2050 wordt geen enkel gebouw in Leiderdorp meer verwarmd door aardgas. Dat is een grote klus die nog jaren duurt. Het warmteprogramma van de gemeente Leiderdorp geeft aan hoe we dit gaan aanpakken, en wanneer.

Wat is een warmteprogramma?

Het warmteprogramma is een uitwerking van de eerdere Transitievisie Warmte. Daarin stonden de grote lijn en opties voor een aardgasvrij Leiderdorp. Elke gemeente stelt een warmteprogramma vast voor 2027. Hierin staan meer concrete opties voor de verschillende buurten. En in welke volgorde zij aardgasvrij worden.

Wat zijn de alternatieven voor aardgas?

Je kunt een woning individueel of samen (collectief) verwarmen. Als woningeigenaar mag je zelf kiezen.

Individueel: een enkele woning verwarmen, zoals je nu ook met de cv-ketel doet. De meest voorkomende opvolger van de

cv-ketel is de warmtepomp. Deze gebruikt elektriciteit in plaats van aardgas. Een nadeel hiervan is dat dit voor verdere verstopping op het elektriciteitsnet kan zorgen, dit heet netcongestie.

Collectief: meerdere woningen verwarmen via leidingen onder de grond, waar warm water doorheen stroomt. Dit heet een warmtenet. Bestaande warmtenetten worden vaak nog (deels) verwarmd met aardgas. Alternatieven hiervoor zijn restwarmte uit de industrie en aardwarmte uit de grond. Warmtenetten kunnen ook lagere temperatuur water vervoeren naar goed geïsoleerde huizen. Dan kan ook warmte uit water (aquathermie) of uit kunstgrasvelden (collectorvelden) worden gebruikt.

De eerste tien jaar

We weten nu meer dan toen we in 2021 de transitievisie warmte maakten. Toch

blijft dit een ingewikkeld proces met veel veranderingen, wijzigingen in wetgeving en regionale processen. In dit warmteprogramma kijken we daarom naar de eerste 10 jaar, van 2026-2035. Elke 5 jaar moeten wij als gemeente het warmteprogramma evalueren en herschrijven.

“Het warmteprogramma van Leiderdorp gaat in werking in 2026.”

Meer informatie

Ga naar leiderdorp.nl/aardgasvrij voor meer over het warmteprogramma. Tips, inspiratie en wat je nu al kunt doen vind je op goedleiderdorp.nl.

Waar gaan wij GOED op letten?

De overstap naar aardgasvrije warmte moet voor iedereen haalbaar en betaalbaar blijven. De nieuwe warmte is betrouwbaar en toekomstbestendig. Lokale initiatieven krijgen de ruimte om hun warmtenet te ontwikkelen. De gemeente doet de juiste dingen op het juiste moment en wij informeren eerlijk, duidelijk en uitgebreid.

Hans is GOED bezig!

Van het gas af met een elektrische warmtepomp

Hans Stuij is energiecoach in Leiderdorp en woont sinds 1988 in een hoekwoning uit 1970, toen nog een huurwoning. In 1993 kochten ze het huis en startten met verbouwen en verduurzamen van het huis.

Eerst isolatie, daarna van het gas af

“Vanwege de hogere energiekosten, kozen we eerst voor spouw- en bodemisolatie, kunststof kozijnen en HR++ glas. Toen was het tijd voor de volgende keuze: gaan we voor een deel van het gas af (hybride warmtepomp) of volledig elektrische warmtepomp. Vanwege de productie uit onze 11 zonnepanelen, kozen we voor de elektrische warmtepomp.”

Onderzoek loont

“Welk model kies ik, waar komt de binnen- en buitenunit, hoe groot moet de boiler zijn, wat zijn de geluidsnormen? We kozen voor een buitenunit met een horizontale ventilator die op de dakkapel (plat dak) kon worden geplaatst, de afstand tot de binnenunit en de bestaande CV leidingen bleef daardoor kort. Dat zou ook geen geluidsoverlast voor de burens geven.”

In de praktijk

“We leerden snel hoe je je huis efficiënt verwarmt met zo’n warmtepomp! De nachttemperatuur mag niet te laag, omdat de warmtepomp langzamer opwarmt dan een normale CV. We

zijn volledig van het gas af! Natuurlijk betalen we nu stroom, gedeeltelijk opgewekt door de zonnepanelen. Door ons dynamische energiecontract zijn we ons heel bewust als we een apparaat aanzetten. Het is fijn om met deze warmtepomp zelf onafhankelijk keuzes te kunnen maken!”

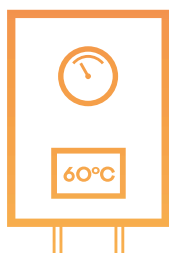
STAP 1 We kunnen het niet genoeg benadrukken: de belangrijkste stap is de isolatie van je woning.

ISOLEREN

STAP 2 Goede ventilatie zorgt voor een gezond leefklimaat in huis. Is je ventilatiesysteem 15 jaar of ouder? Vervang dan in ieder geval het systeem.

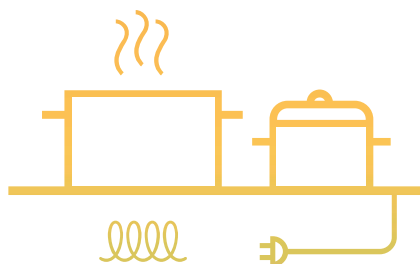
VENTILEREN

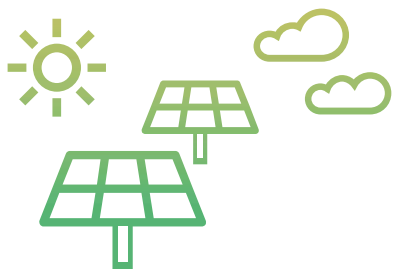
STAP 3 Veel cv-ketels staan te hoog ingesteld. Zet je ketel op 60 graden. Krijg je het niet warm? Kijk of je nog beter kunt isoleren. Ook kan het laten afstellen van radiatoren helpen. Dit heet waterzijdig inregelen.

KETEL OP 60°C

STAP 4 Ga je verbouwen? Kijk dan gelijk welke duurzame maatregelen je kunt meenemen. Kijk ook naar subsidiemogelijkheden.

SLIM VERBOUWEN

STAP 5 Wek met zonnepanelen je eigen energie op en vervang je cv voor een hybride ketel. Wil je helemaal aardgasvrij gaan? Kijk dan bij de gemeente of er gezamenlijke plannen zijn voor jouw wijk.

MINDER GAS

Goed.

Opladen met kabelmatten in Leiderdorp

Steeds meer Leiderdorpers kiezen voor een elektrische auto en willen deze kunnen laden, op een manier die bij hen past. Sinds 2025 is er de Verlengde Private Aansluiting (VPA). Dit betekent dat inwoners met een netaansluiting op eigen terrein een auto kunnen opladen die op een openbare parkeerplaats staat. Hiervoor is wel een kabelmat nodig.

Veilige, goedgekeurde kabelmatten

Een kabelmat is een mat van rubber, om laadkabels voor elektrische auto's over de stoep te leggen. Zo struikelen voetgangers niet over de kabel en is de kabel beschermd. Voor het gebruik van de mat geldt een aantal regels. Zo moet de oplaadkabel bijvoorbeeld geheel worden afgedekt met een kabelmat. Ook moet de mat vanwege de veiligheid aan belangrijke eisen voldoen. Deze zijn te vinden op:

www.leiderdorp.nl/kabelmat.

Parkeerplaats voor de deur

Voor wie de auto voor de deur wil opladen, geldt dat dit alleen mag vanaf een elektriciteitsaansluiting op de eigen grond. Na gebruik moet de kabelmat direct weer opgeruimd worden. De parkeerplaats waar de auto op staat is en blijft openbaar en wordt dus geen eigendom van de inwoner.

Wethouder Gebke van Gaal: "We werken in Leiderdorp hard aan het beleid om elek-

trische auto's goed te kunnen laden. En wij willen zo efficiënt en effectief mogelijk omgaan met de laad-infrastructuur om zo verschillende laadmanieren goed te borgen in het dorp. We hebben een goed netwerk van ruim 160 openbare laadpalen. En nu maken we een goede stap naar laden via eigen zonnepanelen of eigen stroom door met een laadkabel onder een kabelmat door, voor de deur te laden. Dit kan snel, zonder te veel kosten en sluit aan bij de wens van inwoners."

Elektrisch vervoer (en de laadcapaciteit die daarvoor nodig is) dragen bij aan het klimaatakkoord, zeker als het gaat om het terugdringen van CO₂-uitstoot.

Ben jij wel in voor een uitdaging?

Ga eens een week voor 'groene kilometers'

Zet je fiets maar klaar, trek je wandelschoenen aan of leg je OV-kaart klaar. We dagen je uit om eens een week geen of minder brandstof te verbruiken. Waarom? Omdat de uitstoot ontzettend vervuilend is. Minder brandstof gebruiken betekent minder CO₂ uitstoot, minder stikstof (NO_x) en minder roet en fijnstof. Als we minder de auto pakken, maken we grote stappen richting een duurzaam Nederland!

Fietsen of lopen is de meest klimaatvriendelijke keuze.

Zeker voor korte stukjes, een paar boodschappen, je kind naar school of sportclub brengen, ben je fietsend of lopend vaak het snelst. Bonus: je krijgt gratis een flinke portie energie. Ook op het werk staan er misschien wel wat leenfietsen?

Moet je wat verder reizen? Ga met de elektrische fiets.

Leen eens een elektrische fiets van een bekende en fiets ermee naar je bestemming. Misschien ontdek je wel dat het ook iets voor jou is. Met die elektrische fiets stoot je per kilometer

60 keer minder CO₂ uit dan wanneer je met je auto gaat!

Fietsen niets voor jou? Kom uitgerust aan met het openbaar vervoer!

Probeer dan eens een paar dagen het openbaar vervoer uit. Dat is heerlijk relaxt reizen. Zet een oude fiets op het station voor het laatste stukje naar je bestemming.

Toch met de auto?

Kies zo mogelijk voor elektrisch

Dit is duurzamer dan een benzineauto. Helaas is het nog niet voor iedereen haalbaar. Daarom ook wat handige tips om brandstof te besparen:

Rijd zuinig en bespaar tot €240,- per jaar

Zo rijd je zuinig: schakel op tijd door en gebruik de cruise control om op een constante snelheid te rijden (beter 100 dan 130 km/uur). Zo bespaar je 10% op je brandstofverbruik en dat levert je per jaar tot zo'n €180,- op. Elke twee maanden je banden oppompen, bespaart je nog eens €60,- aan energiekosten per jaar.

Ga carpoolen en bespaar 50% op de CO₂ uitstoot

Kijk eens of je iemand kunt uitnodigen om mee te rijden. Misschien heb je een collega die in jouw buurt woont of een dorpsgenoot die vlakbij werkt. Zo verbruiken jullie maar de helft van de brandstof en het is ook nog eens gezellig!

Elke stap is GOED!

We hopen dat deze challenge helpt om je vaker bewust te zijn of je op de meest klimaatvriendelijke manier reist. Doe je ook mee? Deel je ervaring via duurzaam@leiderdorp.nl.

Wil je verduurzamen met je bedrijf?

Begin bij de Nationale Duurzame Bedrijven Route

Heb je een eigen bedrijf? En wil je graag verduurzamen, maar kun je nog wel wat hulp gebruiken? Kijk dan eens op www.duurzamebedrijvenroute.nl. Heel veel duurzame bedrijven in Nederland delen daar hun ervaringen met en tips over energiebesparing, circulaire bedrijfsvoering en duurzaam terreinbeheer!

Bedrijven die al stappen hebben gezet, delen hun ervaringen, zowel online als persoonlijk. Echt een aanrader! Profiteer online van gratis kennis en ervaring. Heb je zelf een duurzaam bedrijf en wil je erover vertellen, dan kun je je hier ook aanmelden!

Tip: schrijf je in voor hun nieuwsbrief om automatisch op de hoogte te blijven.

Heb jij je bedrijf verduurzaamd?

En wil je hierover graag vertellen in de GOED krant en op GOEDleiderdorp.nl om zo andere ondernemers in Leiderdorp te helpen en inspireren? Stuur een bericht naar duurzaam@leiderdorp.nl.

Verduurzamen als bedrijf?

Bekijk welke subsidies er beschikbaar zijn!

Als je gaat verduurzamen, kun je mogelijk gebruikmaken van verschillende subsidies. Loop ze zeker eerst even door om te kijken waar je recht op hebt.

De Kamer van Koophandel heeft een handig overzicht:

www.kvk.nl/geldzaken/populaire-subsidies-en-regelingen-voor-ondernemers/

Voor meer informatie, scan de code.

GOED-kids

Houd jij van speuren in de natuur, ben je gek op dieren en zorg je graag goed voor onze aarde? Dan zit je goed bij het Milieu Educatief Centrum Leiderdorp (MEC)! Wij organiseren heel veel leuke, leerzame, duurzame activiteiten voor kids. Doe je gezellig met ons mee?

Doe gratis mee met onze leuke activiteiten

Het Milieu Educatief Centrum organiseert heel veel leuke activiteiten voor kinderen van 3-12 jaar (met volwassen begeleider). Soms is dat op woensdagmiddag en ook weleens in het weekend. Wat we zoal doen? Natuurschatten zoeken, zwerfafvalbingo, vogels spotten, insectenchallenge en nog veel meer. Kom je ook gezellig langs? Kijk op: www.mecleiderdorp.nl. Meld je aan via mec@leiderdorp.nl.

Groen doen! In de winter!

Heerlijk om in de winter een frisse neus te halen. Ga lekker buiten op avontuur met de leuke winterchallenges van het MEC. Download ze op www.mecleiderdorp.nl

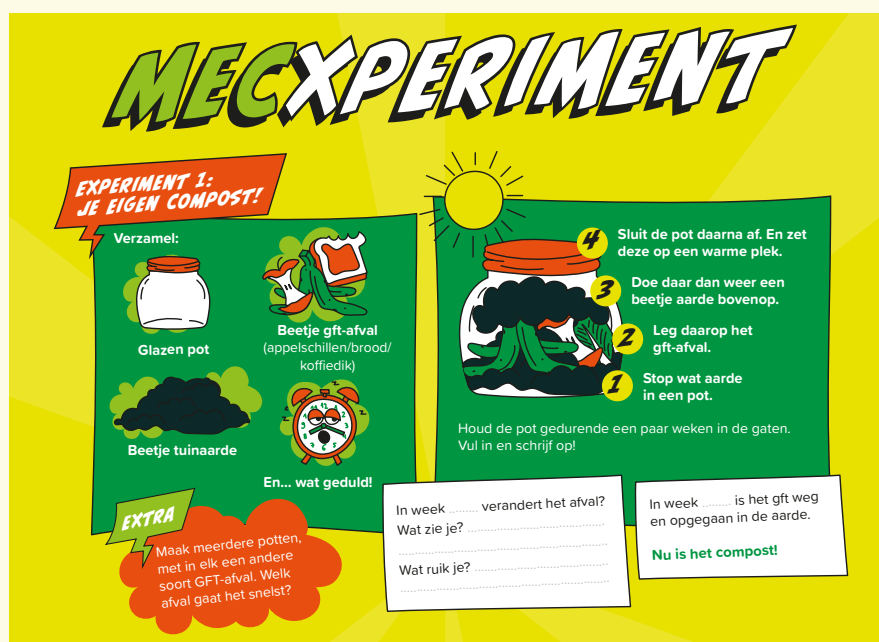
Doe's Gek!

Heb jij onze nieuwe actie al voorbij zien komen?

Doe's Gek! Geef (gft) afval de juiste plek! is een actie van het Milieu Educatief Centrum/gemeente Leiderdorp om kinderen en grote mensen te laten zien dat het heel belangrijk is om gft (groente-, fruit- en tuinafval) apart te scheiden. Best veel gft gaat nog in de container met restafval en dat is zonde. Als je gft apart houdt, kan er compost van gemaakt worden (eten voor planten bijvoorbeeld in je tuin). Ook wordt er groen biogas van gemaakt, dat beter voor het klimaat is dan fossiel gas.

Over gft-afval is veel te leren. Ontdek, speur en doe je mee?

Download de grote gft-challenge op mecleiderdorp.nl!

MEC EXPERIMENT

EXPERIMENT 1: JE EIGEN COMPOST!

Verzamel:

- Glazen pot
- Beetje gft-afval (appelschillen/brood/koffiedik)
- Beetje tuinaarde
- En... wat geduld!

EXTRA

Maak meerdere potten, met in elk een andere soort GFT-afval. Welk afval gaat het snelst?

Stappen:

- 1 Stop wat aarde in een pot.
- 2 Leg daarop het gft-afval.
- 3 Doe daar dan weer een beetje aarde bovenop.
- 4 Sluit de pot daarna af. En zet deze op een warme plek.

Houd de pot gedurende een paar weken in de gaten. Vul in en schrijf op!

In week verandert het afval?
Wat zie je?
Wat ruik je?

In week is het gft weg en opgegaan in de aarde.
Nu is het compost!

milieu educatief centrum
Leiderdorp

Wat is het MEC?

Het Milieu Educatief Centrum (MEC) is hét centrum voor Natuur- en DuurzaamheidsEducatie in Leiderdorp. We helpen je op weg naar een duurzame manier van leven met aandacht, waardering en zorg voor de planeet. Dat doen we met woensdagmiddag-

activiteiten voor kinderen, natuur- en duurzaamheidslessen voor de basisschool én met duurzame initiatieven voor volwassenen zoals het Repaircafé en het Groene Spreekuur. Bekijk alles op www.mecleiderdorp.nl.